No. 45. 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Donderdag den 21 Februarij.

Het kan verkeeren.

Vele eeuwen, die door bijzondere omstandigheden, gebeurtenissen of groote mannen gekarakteriseerd werden, zien wij door bijzondere benamingen gekenmerkt. De eeuw, die wij beleven, verdient misschien meer dan eenige andere, de eer eener bijzondere benaming, en voorzeker zou men dezelve niet beter kunnen betitelen en daardoor karakteriseren, dan door dezelve de *eeuw der inconsequentien* te noemen.

Het einde der vorige eeuw kon reeds doen vermoeden, wat de volgende zoude voortbrengen; de gebeurtenissen, die de laatste tien jaren der vorige eeuw gekenmerkt hebben, leveren tot deze bespiegeling stoffe genoeg op.

Vroeger hebben wij, in korte trekken, vele dezer inconsequentien geschetst, doch bepaalden ons daarbij tot de hoofdpersonen van het drama, dat in Europa sedert 1830 gespeeld wordt en dat nog eenige bedrijven schijnt te beloven. De *inconsequentian*, door vele vorsten en derzelver gouvernementen ons voorgespeeld, hebben op de volken, maar voornamelijk op derzelver zich noemende tolken (de dagbladen) invloed gehad; en bijna zou men thans moeten gelooven, dat allen wedijveren, om in het begaan van inconsequentien den prijs te behalen.

Wij zouden de geheele reeks van protocollen, sedert derde half jaar door de Londensche conferentie gebrouwd, en het periodieke oordeel daarover uitgebragt, kunnen aanhalen tot staving van het boven gezegde; doch wij vertrouwen, dat onze lezers ons gaarne van die walgelijke taak zullen verschoonen, weshalve wij slechts de beginselen aanduiden, waarop ze alle gesteund hebben. Het eerste beginsel, dat wij daarin bespeuren, is dat van *niet tusschenkomst*; het tweede, *erkenning van het regt van insurrectie*. Het laatste was een natuurlijk uitvloeisel van het eerste, want zonder het laatste konde het eerste niet worden volgehouden. Blijkbaar is het echter dat ze door alle mogendheden, doch in het bijzonder door Engeland en Frankrijk, slechts aangenomen zijn geworden als voorwendsel, om in zoo verre tot rigtsnoer hunner handelingen te strekken, als hun *eigenbelang* vorderde; want dit stond en staat nog – zoo als een onzer dagbladen zulks onlangs te regt aanmerkte – op den voorgrond. Vooral merke men hierbij op, dat, toen eenmaal het woord *scheiding* was uitgesproken, en de Noordsche mogendheden weldra bespeurden, dat zulks ten voordeele van Engeland en Frankrijk uitviel, zij er als van zelve toegebragt werden, om, zoo mogelijk, *ook wat van den buit te behalen*. Wij gelooven echter, dat wij ook *hierbij* de aangehaalde oude spreuk: HET KAN VERKEEREN, niet moeten vergeten, en dat wij ons vooral moeten wachten aan het denkbeeld te hechten, dat diezelfde mogendheden consequent in hunne inconsequentien zullen blijven. De geest, die hen bezielt, is te zeer gekenmerkt, dan dat wij in ons oordeel over den stand der zaken, met betrekking tot de gebeurtenissen die ons wachtende zijn, ons zouden willen overijlen.

Engeland in het bijzonder gevoelt thans – en zal het misschien nog meer gaan gevoelen – wat het zeggen wil, in andere landen *oneenigheid* te stoken, dan die moedigen en te beschermen. Zijne eigene aangelegenheden spreken duidelijk genoeg, om menig denkenden Engelschman de oogen te openen, en hem de waarheid van een der voornaamste beginselen van het regt voor oogen te houden: *de straf volgt de misdaad*.

Het *regt van insurrectie* werd bij gelegenheid der Belgische omwenteling, reeds bij monde van het toenmalig Engelsch ministerie erkend, ja, zelfs toegejuicht. Het lachte, heulde en juichde met den [illegible] van een laag bezoldigd gepeupel, alleen om met hem te [illegible], dat de Belgen regtmatige en erkende grieven tegen het gouvernement van den koning der Nederlanden hadden in te brengen. En welke was dan de voornaamste grief: de groote hoogte van voorspoed en volks-geluk, waarop zij onder de vaderlijke regering van koning *Willem* waren opgeklommen. De zwartste ondankbaarheid alleen kon ingeven, dat deze voorspoed factiesch was, hetgeen *van de Weijer* had trachten te bewijzen en van welke bewijsgronden het ministerie *Grey* zich later, ter bestrijding van de staatkunde die bij de Weener-acte tot grondslag aangenomen was, dacht te bedienen.

Wij zullen geene moeite doen om het valsche dezer aantijging tegen het Nederlandsche gouvernement, bloot te leggen; daadzaken spreken hier meer dan alle redenering. De wijze, hoe het Engelsche gouvernement de geheele Belgische kwestie ter harte genomen heeft, deed echter vermoeden, dat het nimmer eene navolging in zijn eigen huishouding veronderstelde, of wel, zoo die gebeurde, dat het alsdan de wettigheid daarvan zoude [illegible] erkennen. Te openlijk hadden zij het regt van insurrectie en al deszelfs gevolgen, gehuldigd, dan dat men te dien opzigte zou getwijfeld hebben, ware men niet overtuigd geweest, dat alles wat zij voorgaven, voorwendsels en bedrog was.

Wie zou het intusschen wagen, om de geregte grieven der ongelukkige onderdrukte *Ieren* met de voorgewende grieven der Belgen te vergelijken? Zien wij nu niet, in zekeren zin, door dienzelfden *Grey*, den bekenden ongelukkigen toestand van Ierland evenzoo beschouwen, als den onbeschrijfelijken voorspoed van Belgie, en de hooge mate van volksgeluk, welke deszelfs bevolking bereikt had, namelijk, als gedeeltelijk *gekunsteld* (factice)? Hoe vele gronden er tot eene zoodanige beschouwing bestaan, laten wij aan den denkenden lezer over. Het zij genoeg te weten, waartoe deze beschouwing gediend heeft, en waartoe zij in de bedoelde omstandigheden nog zal dienen. In de eerste plaats, om onder den schijn van noodzakelijkheid, het koningrijk der Nederlanden van een te scheuren, en de Belgen, ten einde hun een onafhankelijk bestaan te bezorgen, gedeeltelijk ten koste van Holland, dat slechts om *scheiding*, *scheiding* riep, te verhoogen; het daardoor ontstane vraagstuk te doen rekken, en alzoo de nijverheid van eerstgenoemd en den handel van laatstgenoemd land eenen gevoeligen slag toe te brengen; terwijl dit zelfde voorwendsel Engeland nu dient, om de middelen te verkrijgen, door kracht van wapenen in zijn eigen huishouden te dempen, wat het in Belgie zoo onregtvaardig aangemoedigd en ondersteund heeft.

Wij geven het toe, omdat wij het altijd hebben willen bewijzen, dat ook in de belgische kwestie het engelsch kabinet door het eigenbelang is gedreven geworden. Nu men echter gezien heeft, dat door de aangenomen staatkunde de onderdrukte Ieren aangemoedigd zijn geworden om ook eene *scheiding* te vorderen, is het de vraag, of niet het *eigenbelang* eene verandering of wijziging in deszelfs staatkunde noodzakelijk zal maken?

In Duitschland broeit het revolutie-vuur niet minder dan in Engeland, en in Frankrijk is het verre van uitgedoofd. Het behoud van staten en volken, hangt aan zijden draden, en eene algemeene verandering in de tot nu toe gehoudene staatkunde der mogendheden, is, naar ons inzien, thans meer dan vroeger noodzakelijk geworden, willen zij het dreigend gevaar keeren, en ook daarom beschouwen wij Nederland minder in gevaar dan voor eenige maanden. Met het nu willen toegeven op punten, waarop wij vroeger *ons leven gezet hadden*, kunnen wij ons derhalven niet vereenigen, en herhalen hierbij ons vroeger gezegde: *Te zijn of niet te zijn*, en derhalve ook nu meer dan ooit: *volharding!*

In de bedreiging van de Schelde door geweld te willen openen, zien wij in deze oogenblikken niets dan eene *fanfaronnade*, die niet ligtelijk tot wezenlijkheid zal komen, want dat *Grey* de zaken in Ierland en zijn eigen ministerieel bestaan, door een zoodanig waagstuk in gevaar zoude willen brengen, kan ons maar niet begrijpelijk worden, en hoe gaarne Frankrijk misschien de bedoelde expeditie zoude willen doordrijven, kunnen wij voor als nog, niet veronderstellen, dat Engeland het in deze zou *kunnen* ondersteunen. Ook zou eene zoodanige onderneming met meer gevaar verbonden zijn, dan eene expeditie tegen de citadel. Trouwens het *embargo* duurt voort, doch hierdoor lijdt in deze oogenblikken de Engelsche handel mogelijk meer dan de onze, dus kan ook dit het Engelsche *eigenbelang* den stand van zaken in ons voordeel doen verkeeren; en om kortelijk ons geheel gevoelen uit te drukken ...... zoude Engeland en Frankrijk – in de veronderstelling dat alles bij het oude bleef en in het geval dat de koning de 24 artikelen gaaf aannam, – zich hiermede *nu* te vreden stellen? wij twijfelen! Er zouden wederom nieuwe zwarigheden geopperd worden, en dan is het, naar ons personeel gevoelen, beter te *volharden* en getrouw te blijven aan hetgeen de geheele natie, bij monde van deszelfs minister van buitenlandsche zaken, als het ware geheel Europa toeriep: »DE VRIJE NEDERLANDER BUIGT ZICH ALLEEN VOOR GOD!

In het meer toegeven, dan er reeds toegegeven is, zien wij de afbrokkeling van ons staatsgebouw; *in volharding*, integendeel, de bevestiging van deszelfs grondvesten. Laten wij dan derhalve het voorbeeld van *inconsequentiën* niet volgen, maar consequent blijven in hetgeen vroeger door alle tolken der natie zoo dikwerf herhaald is en ons te binnen brengen, dat wij allen zonder onderscheid uitriepen, toen men ons de 24 artikelen aanbood: »*Nederland liever verzwijnen, dan onze schande, dan ons vonnis te teekenen*." Het opschrift van den onlangs geslagen gedenkpenning: *Roem aan het Vaderland, den vijand puinhoopen*, zij [illegible] spoor, en de God van Nederland zal ons niet verlaten!

Om onze opmerkingen [illegible] landgenooten te moeten toeroepen, [illegible] de mogendheden gedreven heeft [illegible] werkzaam te zijn: HET KAN VERKEEREN.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Woensdag 20 Februarij,

behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 19den Februarij.

De achterwaartsche bewegingen onder de onderscheidene troepen van het leger, ten einde dezelve meer binnenslands te verleggen, waartoe onlangs door den minister van oorlog bevel gegeven is, worden achtervolgelijk ten uitvoer gebragt. Zoo is in de vorige week het hoofdkwartier der tweede divisie te Mechelen gevestigd geworden en dat van de derde thans te Brussel gekomen, terwijl aan de troepen, die tot deze laatste divisie behooren, de omgelegen zelfs meer zuidelijke plaatsen voorloopig tot garnizoen zijn aangewezen. De nieuwe standplaatsen dezer troepen zijn nu als volgt: de Antwerpsche burgerwacht te Brussel; het 2de reg. van linie te Mons en het 3de te Audenaerde; het 2de reg. jagers te voet te Sotteghem; het korps partijgangers en eene batterij artillerie te Termonde; de kurassiers te Doornik. — Aan de onderscheiden korpsen infanterie wordt voorts een algemeen veertiendaagsch verlof verleend, van 25 man bij elke kompagnie.

— In een schrijven uit Doel van den 17den wordt gezegd, dat er tegenwoordig wederom bestendig een aantal kanonneerbooten van Lillo tot aan den Ouden Doel zijn geposteerd. In de rigting van Bath waren 7 à 8 schepen, die men voor koopvaarders hield, in 't gezigt. De hollandsche stoomboot was den 16den op nieuw naar het voor de tweedemaal vastgeraakt handel-vaartuig *Concordia*, dat zijne masten had moeten kappen, gestoomd, doch had, naar 't scheen, hetzelve niet weder vlot kunnen krijgen.

— Volgens den *Liberal* hebben een aantal kiezers van Hasselt tegen de jongste verkiezing van een lid der kamer van afgevaardigden, welke keus op den baron *Stenbier de Wideux*, den kandidaat van den *Courrier de la Meuse* gevallen is, geprotesteerd.

— De heer *Meeus*, gouverneur van de bank, is voor een paar dagen naar Parijs vertrokken; men veronderstelt dat zijne reis betrekking heeft op eene negotiatie van de koninklijke bons.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den Februarij.

De redevoering van den maarschalk *Soult*, ter verdediging van het ontwerp van wet, aan de kamer der pairs voorgelegd, heeft niet aan de verwachting voldaan. Zonder zich in 't minst over de beginselen, waarop dit ontwerp gebouwd is, en die zoo meesterlijk door den markies *de Dreux Brézé* waren bestreden, uit te laten, heeft hij gemeend met de verzekering te kunnen volstaan, dat het gouvernement van de uitgebreide magt, haar toegekend, geen misbruik zoude maken, maar desniettemin tot handhaving der bestaande orde van zaken, immers van de openbare rust, tot eenige buitengewone maatregelen de bevoegdheid moest hebben. Voorts elk der bepalingen, zoo als dezelve door het bestuur waren voorgesteld, en door de commissie gewijzigd, nagaande, heeft hij ten slotte verklaard, dat ook het ministerie zich met deze amendementen wilde vereenigen, en alsdan hoopte in staat te zijn, om de onruststokers in bedwang te houden. De hertog *van Noailles* daarop het woord nemende, heeft als 't ware de bedenkingen, die tegen het ontwerp konden worden ingebragt, daar opgenomen, waar de markies *van Dreux Brézé* dezelve had verlaten. Terwijl deze in de vorige zitting beide, de voordragt van het bestuur, en die der commissie, in haren geheelen omvang had bestreden, heeft deze spreker de meer uitgebreide taak op zich genomen, om elk der bepalingen afzonderlijk aan de beginselen te toetsen, vooral aan die, welke, volgens de tegenwoordige bewindslieden, door de omwenteling van 1830, grondwaarheden van het staatkundig stelsel waren geworden. Hij heeft voorts zijne redevoering geëindigd door een betoog, dat de openbare orde niet op den duur door kunstmiddelen, veel minder door maatregelen van dwang, konde worden gehandhaafd; dat het algemeen der menschheid een zeker vertrouwen behoefde, om zich aan eene bestaande orde van zaken te verbinden, en dat, zoo lang dit vertrouwen niet door het tegenwoordig gouvernement werd verkregen, het staatsgebouw, door de laatste revolutie opgetrokken, in weerwil van alle pogingen dreigde in te storten, te meer omdat hetzelve op de zeer gevaarlijke leer gegrond was, dat het volk door zijnen wil eene wezenlijk constituerende magt mogt uitoefenen. De verdediging van den heer *Guizot*, en veel min nog die van den graaf *de Ségur*, heeft na deze treffende redevoering weinig indruk gemaakt.

De kamer van afgevaardigden heeft gisteren onder meer andere petitien, ook die beoordeeld van een aantal personen, die onder het vorig bestuur wegens staatkundige misdrijven waren veroordeeld en thans eene rehabilitatie verlangden. Dit verzoek vond, zoo als te verwachten was, bij de oppositie aanmerkelijken bijval, eenige leden meenden zelfs, dat men niet alleen deze personen in hunne burgerlijke en staatkundige vrijheid en regten moest herstellen, maar hun daarenboven, als de ware voorvechters der revolutie van Julij, eene belooning verschuldigd was. Door den heer *Dupin* en door eenige andere meer gematigde leden, werd echter dit gevoelen even als de inhoud der petitien, bestreden, vooral op grond dat het gevaarlijk zoude zijn aan hen, die ook thans de openbare orde konden verstoren, eene algemeene kwijtschelding te verleenen, en de meerderheid schijnt zich met dit denkbeeld te hebben vereenigd, daar men zich vergenoegd heeft, de petitien aan het ministerie te verzenden.

— Tusschen den heer *Thiers* en eenige der overige leden van het kabinet, schijnt steeds een bedenkelijk misverstand te heerschen. Men heeft opgemerkt, dat eenige der voornaamste personen der zoogenaamde constitutionele partij, aan wier hoofd de heer *Dupin* meent te staan, met genoemden minister langdurige gesprekken hebben gehad, en men veronderstelt dat zulks op eene aanstaande scheuring in het ministerie zoude duiden.

Volgens een der liberale bladen, is het gouvernement des te meer in verlegenheid, over den tegenstand die de waarborging der grieksche leening ondervindt, omdat men reeds bij voorschot eenige millioenen aan koning *Otto* heeft doen geworden.

— De benoeming van den generaal *Bugeaud* tot kommandant van Blaye, moet de hertogin *van Berry* zeer hebben verstoord, immers men schrijft van daar, dat zij zich sedert zijne aankomst nog niet buiten hare vertrekken heeft vertoond.

— Tusschen de getuigen van den heer *Carrel*, en die van den heer *Labori* heeft, nadat de laatsten in vrijheid waren gesteld, eene nadere explicatie plaats gehad, welke echter zonder bloedvergieten is afgeloopen, zoodat men thans deze belagchelijke strijd als geëindigd mag beschouwen.

— In den nacht van den 14den op den 15den heeft te Havre een ontzettende storm gewoed, waardoor onderscheidene vaartuigen op de reede zijn vergaan, de kustbatterijen zijn vernield en in de stad aanmerkelijke schade is aangerigt.

— Bij het ministerie van buitenlandsche zaken heeft heden een buitengewoon courrier depeches van den heer *de Sebastiani* uit Rome aangebragt. Daaronder zoude, naar men zegt, eene vermaning van Z. H. zijn aan de Fransche geestelijkheid gerigt, om de rust en orde te bewaren.

(Heden uit hoofde van den zondag geene fonds-notering.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten Februarij.

De raad van bestuur der koninklijke akademie van beeldende kunsten te Amsterdam, heeft in deszelfs vergadering van den 6 dezer, tot leden van gemelde akademie verkozen: tot honorair lid mejufvrouw *J. A. Budde*, te Deventer; tot leden: de heeren *C. Alewijn*, te Amsterdam, *A. P. P. E. R. Emerence de Geva*, te 's Gravenhage, *A. P. L. W. Dreibholtz*, te Dordrecht, *L. J. Hanzen*, te Amsterdam, *J. Hartsen*, te Amsterdam, *B. J. van Hove*, te 's Gravenhage, *J. de Jong*, te Amsterdam, *D. van der Kellen*, te Utrecht, *J. W. Kerkhoven*, te Amsterdam, *J. W. L. Meyck*, te Amsterdam, *A. Oberman*, te Amsterdam, *C. F. Roos*, te Amsterdam, *A. Salm*, te Amsterdam, *P. J. Schotel*, te Medemblik, *J. A. Toe Laer*, te Amsterdam, en *W. Verschuur*, te Amsterdam.

— Uit Zeeland wordt gemeld dat Zr. Ms. fregat *Proserpina*, kommandant *van Maren*, het dok te Vlissingen eergisteren zou verlaten en de Schelde opwaarts zeilen; de andere schepen zouden spoedig volgen. Voorts had men vernomen dat de kanonneerbooten, die onlangs te Rotterdam van stapel zijn geloopen en die welke van de andere rijks werven te water zullen gaan, zwaarder worden gewapend dan de vorige en meest alle van hooge verschansingen zijn of zullen worden voorzien.

De kanonneerboot, waarvan wij uit de Antwerpsche bladen in ons nommer van dingsdag ll. gesproken hebben, dat bij het ter hulp komen van het vastgeraakt Zweedsch schip *Concordia*, bij den vliegenden storm laatstleden vrijdag, ter hoogte van Bath insgelijks aan den grond geraakt was, is Zijner Majesteits boot N°. 29, onder den luitenant ter zee der tweede klasse *N. J. C. van Voss*. Dezelve is op de Saftinger bank aan den grond geslagen. De kommandant der flotille op de Schelde, de kapitein ter zee *Lucas*, heeft den toestand dezer boot persoonlijk opgenomen en de noodige maatregelen bevolen, om haar op rollen te brengen en op die wijze te pogen dezelve weder vlot te krijgen.

Overigens heeft men bij het hoogst ongunstige weder, dat op de Schelde heeft geheerscht, geene ongelukken aan Zr. Ms. schepen te betreuren gehad. De stoomboot *Moerdijk*, die een' korten tijd bij Gorishoek aan den grond heeft gezeten, is weder vlot geworden en den 16den behouden bij het fort Bath aangekomen.

Door den kapitein ter zee *Lucas* is den 15den ook den toestand der Zweedsche brik *Concordia* opgenomen; men heeft bevonden, dat dezelve geheel zal moeten worden gelost, waartoe de noodige maatregelen verordend zijn; doch ook na de ontlading meende men dat er een buitengewoon hoog tij zou moeten komen, om de brik weder vlot te krijgen.

— Uit Liefkenshoek wordt, onder dagteekening van den 15, geschreven:

» Gisteren hadden de Belgen aan den Doel gekantoneerd, twee schildwachten op den Scheldedijk, tot op omtrent 100 passen van den Steenenbeer van het fort geplaatst, zoodat onze schildwacht, ingevolge zijne consigne, eenige schoten op dezelve deed, desniettegenstaande bleven zij op hunne posten, zich achter den dijk plaatsende, zoodat een geweerkogel hun weinig kwaads konde doen. Wij schoten eindelijk met een, met schroot geladen zesponder op hen, waarop zij beide het hazenpad kozen, en tot aan hun bivouac of wacht terug trokken. De kommandant van die wacht deed hen terstond naar de hun aangewezen posten terug keeren en plaatste ze ditmaal aan den binnenkant van den dijk, naar de zijde van de

stoundaffe, maar ziende dat men van eene aldaar liggende barkas het voorste stuk op hen begon te rigten, vonden noch schildwachten, noch kommandant het geraden, de voor hen gereed gemaakt wordende hagelbui af te wachten."

— Brieven uit St. Omer melden, dat sedert het ontvangen der bijdragen uit Nederland in al de behoeften van onze gevangenen op eene behoorlijke wijs is voorzien geworden. Deze bewijzen van de belangstelling der ingezetenen van dit koningrijk hadden een uitmuntenden indruk, zoowel op de officieren als op de soldaten gemaakt, en deden hen hun lot met geduld dragen. Men sprak te St. Omer van de spoedige terugkeering onzer krijgslieden naar het vaderland; doch op welke gronden, blijkt niets.

— In den Brusselschen *Lynx* leest men het volgende:

» Het zal misschien lukken; maar nog lukt het niet. De vlottende schuld begint te komen. De leeningen duren voort. Wij ontwapenen niet; Holland ontwapent niet. Niemand ontwapent. Rusland luistert naar niets. Pruissen noch Oostenrijk zenden ons hunne gezanten. Wat de onze te Berlijn en te Weenen doen, daar blijkt niets van. De heer *d'Hoogvorst* is te Munchen niet erkend; maar Beijeren heeft toch op de officiële mededeeling van ons gouvernement, het huwelijk van koning *Leopold* met prinses *Louise* aankondigende, geantwoord. Dit antwoord, gelijk dat van vele andere vorsten, staat derhalve met eene erkenning van ons nieuw koningschap, zoonls men het beweerd heeft, niet gelijk! Voegt daarbij dat de geheele bondsvergadering ons afwijst; dat het onzeker is of zij ons een duim Luxemburgsch grondgebied zal afstaan; dat Lillo en Liefkenshoek ons niet overgegeven zijn; dat de blokkade der hollandsche havens niet afdoende is; dat de Schelde, zoo niet geheel, toch bijna gesloten en onze handel afgebroken is; dat de ijver onzer bondgenooten verflaauwt; dat de Pruissische *Staats-Courant*, in tegenwoordigheid van onzen gezant, den heer *Mercx*, van onze onafhankelijkheid maar in zeer dubbelzinninnige bewoordingen spreekt; dat, luidens de plegtige troonrede des konings van Engeland, niets *beslist* is ten aanzien onzer eeuwigdurende kwestie met Holland; dat lord *Grey* ze moede is en eenig berouw betoont van er zich mede te hebben bemoeid.

» Ziedaar waar wij aan toe zijn en wat ons twee jaren onderhandelens en een provisionele toestand aangebragt hebben! Ligt dan daarin zooveel om zich te verheugen, met onze staatsmannen, over de groote vorderingen, die, dank aan hun genie, de hollandsch-belgische kwestie tot op dit oogenblik gemaakt heeft? Wij roepen hun eigen getuigenis hierbij in."

'S GRAVENHAGE, den 19den Februarij.

Z. K. H. de Prins *van Oranje* zal tot in het begin der maand maart in deze residentie verblijven.

— De 16 verjaring van den Erfprins *van Oranje* is heden met de gebruikelijke plegtigheid gevierd geworden. Den geheelen dag hebben de vlaggen van de openbare gebouwen en bijzondere huizen gewapperd, het klokkenspel werd bespeeld, eene groote parade werd gehouden; des morgens had er groot dejeuner bij den Prins *van Oranje* plaats, en heden middag gala-diner ten Hove.

— Heden is er bij Z. M. weder kabinets-raad gehouden. Men verneemt dat er nog geene hoop op eene spoedige schikking bestaat, en dat integendeel de laatst uit Londen ontvangene berigten en depeches die hoop zeer doen verflaauwen. Er moeten weder zwarigheden van allerlei aard opgekomen zijn.

— Gisteren is alhier eene bijeenkomst van Reeders uit Amsterdam en Rotterdam gehouden, waarin gehandeld moest zijn over de nadeelen, die zij door het plaats hebbend embargo lijden, en besloten is zich aan Z. M. en de Tweede Kamer verzoekschriften in te dienen tot het bekomen van eenige schadeloosstelling voor de door hen geleden wordende verliezen.

— In de zitting van de Tweede kamer van heden is verslag gedaan op de 17 ontwerpen, tot wijziging van het tweede boek van het burgerlijk wetboek. Talrijke bedenkingen zijn daartegen in de afdeelingen nog ingebragt, zoodat men [illegible] daaromtrent kan te gemoet zien. Ten gevolge eener ongesteldheid van den minister van justitie, is de tijd, waarop deze zullen worden gehouden, nog niet kunnen worden bepaald. Onderscheidene petitien tegen het ontwerp van wet op het gemaal zijn ingekomen, als ook eene van ingezetenen van Enschedé, die hun verlangen te kennen geven, dat de wet op de buitenlandsche producten, in de vorige zitting der kamer aangeboden, hare goedkeuring alsnog zal verwerven. Deze stukken werden aan de commissie gezonden, die bij monde van de heeren *Frets* en *Kniphorst* drie verslagen deed, als: 1°. op vier verzoekschriften uit de provincie Overijssel, met een zeer groot aantal onderteekeningen voorzien, waarbij bedenkingen geopperd worden tegen het ontwerp van wet op het gemaal, en de nadeelen die de landman reeds heeft ondervonden of nog ondervindt, worden blootgelegd; 2°. op eene petitie van *C. van Heyningen* en andere, te Noordwaddingsveen, tegen het ontwerp van wet op den turf, en 3°. op die van ingezetenen van de Neder-Betuwe klagten inhoudende over de kosten, die hun het daarstellen van het Steenenhoeksche kanaal veroorzaakte. Op voorstel der commissie heeft de kamer besloten, alle deze stukken ter griffie neder te leggen en tevens het eerste en het derde verslag te doen drukken. Niet onbelangrijk waren de considerans van de commissie bij het eerste verslag, als waarbij te kennen gegeven werd, dat men opmerken moest, dat de vier petitien uit Overijssel geheel eensluidende waren, met uitzondering van de namen der bijzondere gemeenten, die kennelijk slechts waren ingevuld; dat vele der talrijke onderteekeningen met dezelfde hand waren geschreven; dat de commissie alzoo twijfelde of die onderteekeningen niet verdicht waren, dan wel dat hier opruijing van personen, tot het teekenen dier Overijsselsche petitien, hadde plaats gehad. » Indien, aldus ging de commissie voort, een zoodanig misbruik van het regt van petitie werkelijk ontdekt mogt worden, alsdan zou het van belang kunnen zijn, dat de uitoefening van dat regt nader door eene reglementaire bepaling volgens de grondwet behoorlijk wierd geregeld." Niettemin stelde zij voor, en werd er besloten, de verzoekschriften ter griffie neder te leggen en bovendien het verslag te doen drukken.

De zitting is onbepaald gescheiden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den Februarij.

De onder-koning van Hanover is den 12den dezer naar Berlijn vertokken, waar zich sints eenige dagen ook de regerende hertog van Brunswijk bevindt.

— De ingezetenen van Freiburg hebben bij eene tweede verkiezing zekeren *Joseph van Rotteck*, een broederszoon van den gewezen hoogleeraar, tot burgermeester benoemd, en deze keuze is door het Badensch gouvernement bevestigd, ofschoon overigens de omstandigheden en de hulde, ook bij die gelegenheid aan den gewezen hoogleeraar toegebragt, genoegzaam aanduidden dat dezelve als een nieuw blijk van vertrouwen in zijne hoedanigheden moest worden beschouwd.

— De Tweede Kamer der Wurtembergsche stenden heeft den 12den dezer besloten een adres aan de regering aan te bieden, het verzoek inhoudende, om alvorens tot het ontworpen traktaat van handel met Beijeren en Pruissen toe te treden, alle bescheiden die daartoe betrekking konden hebben, aan de vertegenwoordiging mede te deelen. In de volgende zitting is bij de kamer, het berigt ingekomen dat de vrijheer *v. Gaisberg* tot derzelver voorzitter was benoemd, en heeft deze dien post met eene gepaste toespraak aanvaard. Voorts heeft de afgevaardigde *Pfizer* een voorstel ter tafel gebragt, tot de bondsbesluiten van den 28 junij betrekking hebbende, en hoofdzakelijk inhoudende, dat dezelve aan de kennisneming der stenden moesten worden onderworpen, en zoo lang dit niet was geschied, voor de natie niet verbindende zouden zijn. Na eene vrij levendige discussie is dit voorstel naar eene commissie van onderzoek verzonden.

— Het kanton Bern heeft een aanzoek gedaan om de aanstaande bijeenkomst van den Zwitserschen landdag die op den 11 der volgende maand is bepaald, nog eenigen tijd te doen verschuiven, en zulks op grond, dat men niet in staat zonde zijn de afgevaardigden van behoorlijke instructien te voorzien. De overige bondsleden schijnen zich echter tegen dit verzoek te hebben verzet, zoodat hetzelve zonder gevolg is gebleven.

— Uit Berlijn schrijft men van den 15 dezer, dat Z. M. de keizer van Rusland bij dagorde van den 31 der vorige maand, den divisiegeneraal van het voormalige Poolsche leger *Maletzki*, die onlangs te Petersburg is aangekomen, tot den rang van luitenant generaal bij het Russische leger verheven heeft, en hem, als zoodanig, aan het korps der genie toegevoegd. Ook is de president der Poolsche bank, de staatsraad in buitengewonen dienst, *Lubowidzki*, door Z. M. tot ridder der orde van St. Anna, eerste klasse, benoemd, ter belooning van zijne ijverige bemoeijingen gedurende den Poolschen opstand, tot het ongeschonden bewaren dier bank.

— Van Weenen schrijft men onder dagteekening van den 9den dezer, dat de nieuwe leening, waarvan reeds lang gesproken werd, op zeer voordeelige voorwaarden met vier der voornaamste bankiershuizen is gesloten. Onverwacht genoeg had zulks eenen voordeeligen invloed ook op de prijzen der overige fondsen uitgeoefend [illegible] dat de nieuw opgenomene penningen geheel tot de inwendige dienst waren bestemd. De maarschalk *Maison* zoude binnen weinige dagen naar Parijs vertrekken, doch men meende zeker te zijn, dat bij het gezantschap te St. Petersburg had aangenomen.

Letterkundig Berigt.

La Guerre pendant la paix, ou l'avenir de l'Europe, révélé par l'attentat d'Anvers. La Haye, chez A. J. VAN WEELDEN. 1833. Prijs *f* 1.25.

De toonen van verontwaardiging, opgewekt door de schandaad van Antwerpen, zooals zulks te regt door den schrijver van het aangekondigd werkje genoemd wordt, zijn reeds op zoo vele verschillende wijzen aangeslagen, dat het welligt moeijelijk zoude zijn [illegible] nieuws te zeggen. Intusschen willen wij dit geschrift niet onopgemerkt laten voorbijgaan, eensdeels omdat [illegible] den vloeijenden toon, waarin het is geschreven, [illegible] zal vinden, anderdeels omdat hetzelve

geschikt schijnt om ook buiten ons vaderland te worden verspreid, en aldaar welligt als een uitvloeisel der openbare meening mogt gelden. De gevoelens, die den ongenoemden, maar vermoedelijk bekenden schrijver, hebben bezield, zullen wij voorzeker niet misprijzen. Afkeer van het jacobinismus, en van de rampen die eene buitensporige vrijheidszin over Europa heeft uitgestort, is een thema, waarop wij uit eigen beweging dikwerf de aandacht hebben gevestigd; doch die afkeer kan, even als alle gewaarwordingen, tot vooroordeelen leiden, welke het niet minder nuttig is te bestrijden. Een zoodanig vooroordeel, tot verblindheid zelfs overslaande, meenen wij nu te vinden in het stelsel, dat alle de rampen, die in 't bijzonder ons vaderland hebben getroffen, aan geene andere oorzaak dan aan de woelziekte, dan aan de zoogenoemde propagande der Fransche Jakobijnen zijn toe te schrijven. Indien wij met de geringste aandacht den gang der gebeurtenissen volgen, dan zouden wij veeleer in de trouwelooze staatkunde onzer overzeesche naburen, de eigenlijke oorzaak vinden, zoowel eener omwenteling, die een voorheen bloeijend rijk van een scheurde, als van den drukkenden toestand, waarin wij door den loop der onderhandelingen verkeeren. De rustelooze pogingen der genoemde vrijheidsvrienden kwamen ons dan als het middel voor, hetwelk door die staatkunde behendig wordt gebruikt, om geheel Europa in eenen staat van onrust te brengen en bepaaldelijk eerst de Belgische nijverheid, thans onzen Nederlandschen handel zoo na mogelijk te verwoesten. Welk eenen ernstigen strijd die pogingen en de beginselen waarop zij gegrond zijn ook verdienen, en hoezeer wij steeds voorgaan daartegen te ijveren, nimmer behoort in een partijdig betoog, hetzij aan onze landgenooten de allereerste oorzaak geheel te worden verzwegen, hetzij aan vreemden den waan te worden overgebragt, dat wij, na eene ondervinding van drie jaren, of liever van eene halve eeuw, nog de verblindheid hebben onzen waren vijand niet te onderscheiden. Ziedaar de belangrijke aanmerking die wij tegen dit geschrift hebben in te brengen; behalve deze valt er niet dan goeds van te zeggen, daar toch de schrijver in eenen warmen toon onze belangen heeft verdedigd, en in een vlugschrift dat meer voor eenen tijdelijken opgang geschikt schijnt, menige inderdaad belangrijke bijzonderheid heeft ingevlochten.

AAN HEM,

die mij den 9den Februarij ll. eenen naamloozen brief, uit Delft, heeft geschreven.

Gij spoort mij aan, Mijn Heer, om voor mijnen Vader de gunst te verzoeken, aan eenige officieren bij het stapel magazijn te beurt gevallen.

Uwe belangstelling bevreemdt mij, omdat gij u niet noemt. Evenwel wil ik u antwoorden.

Mijn Vader is tot eenen leeftijd genaderd, waarin hij de waereld kan vaarwel zeggen, en zonder smartgevoel voor hare bekoorlijkheden, vooral in onzen tijd, kan afscheid nemen. In den avond van zijn leven heeft hij, die *die voor niemand dan voor zijnen Godheidde*, dedelijk eene gewigtige taak te vervullen en op eene andere belooning te hopen. Het is hem genoeg onder de Delftsche burgerij door te gaan en ook algemeen bekend te zijn voor een man, die zijnen Koning en het Vaderland met ijver en getrouw gediend heeft. Laat u dit ook genoeg zijn.

Maastricht, De Kapitein der Veld-Artillerie,

18 Februarij 1833. FRANKAMP.

LIEFDE GIFTEN voor den Vrijwilliger *Morre*, zijn linkerarm en regterhand bij de belegering van het Citadel verloren hebbende.

Sedert de vorige opgave is voor opgemelden ontvangen:

Door tusschenkomst der Heeren Gebr. *van Cleef*, te 's Hage, van *M. C. H.*	*f* 7,00
Uit Utrecht, onder de letter Y	» 35,00.
Uit 's Bosch, van Mejufv. *J. H. Z.*, 1 Coupon.	» 12,37⁵.
Van de Kostleerlingen en Dorps-kinderen der Fransche School van den Heer *A. van Malsen*, te Hooge Zwaluwe.	» 10,60.
Van de Administratie der Diaconie van de Gereformeerde Gemeente te Valkenswaard, uit de Diaconie kas, een Wissel, groot	» 6,00.
Uit 's Hage, met een vierregelig vers, 1 Coupon.	» 12,37⁵.
Uit Zutphen, 1 Coupon Amort-Syndic. nº. 17,405.	» 17,50.
Uit Arnhem van *E. X.*, 2 Coupons.	» 2,45.
	f 73,32.
Bedrag der vorige opgaven	» 354,73.
Totaal.	*f* 428,05.

BREDA, den 20sten Februarij 1833.

BROESE & COMP.

---

* * Heden morgen omstreeks 10 ure, is tot mij en mijner diep bedroefde kinderen groote smart overleden, mijn waarde Echtgenoot, HERMANNUS JOHANNES WOLDRINGH, Agent van het Domein en Ontvanger van de Algemeene Nederlandsche Maatschappij ter begunstiging van de Volksnijverheid, in den ouderdom van 60 jaren en 10 maanden, na eene allergelukkigste Echtvereeniging van 18 jaren.

Breda, den 20sten *Februarij* 1833.

L. W. F. VAN HEECHEREN VAN KELL,
Wed. H. J. WOLDRINGH.

Bloedverwanten, Vrienden en Bekenden gelieven deze Algemeene als eene bijzondere kennisgeving aan te nemen.

---

* * Commissarissen der Spaarbank brengen bij deze ter kennis der Ingezetenen van *Breda*, dat hunne openbare zittingen voortaan op den laatsten Maandag van iedere Maand ten Stadhuize tusschen 12 en *half* 2 ure, zullen gehouden worden; dienende wijders tot informatie van de minvermogende Deelnemers, dat zij niettegenstaande den verlaagden Cours der Effecten, hunne gelden, des verkiezende, met de vervallen Interest terug kunnen bekomen, zullende er bovendien dagelijks gelegenheid zijn tot het inleggen of opzeggen van Gelden, benevens tot bijschrijven der verschenen Interesten ten huize van den Heer SNOECK, in de Schoolstraat wijk D, Nº. 356.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 8sten Maart, des voormiddags ten elf ure, zal ten huize van den Heer Inspecteur der Linie, in de Hinthamerstraat te *'s Bosch*, worden overgegaan tot de Aanbesteding der Leverantien van de KLEEDING-STUKKEN voor de Ambtenaren op de Linie in de provincie *Noord-Braband*, zullende de modellen derzelve en de voorwaarden van Aanneming acht dagen te voren ten voornoemde huize te zien zijn.

---

* * De ondergeteekende in de *Haarlemsche*, *Provinciaal Dagblad van Noord-Braband* en *Bredasche Couranten*, geannonceerd hebbende, dat de Kompagnieschap, tusschen hem en PIETER VOGEL, met den 1sten November 1832, is gedissolveerd, heeft de eer het publiek bij deze te berigten, dat hij zijn Kantoor tot het bezorgen van PLAATSVERVANGERS voor de Nationale Militie en voor de Schutterij, heeft gevestigd op de Kloveniersburgwal, over het Trippenhuis, onder Nº. 81, verzoekende de ondergeteekende zijne geëerde begunstigers, om voortaan alle stukken, zoo wegens de voormalige Kompagnieschap als in zijn privé, aan bovengemeld Kantoor te adresseren, bevelende de ondergeteekende zich verders in de gunst van het gecivilizeerd publiek, met verzekering, van zich, door eene allezints solide behandeling, deszelfs protexie waardig te zullen maken. Ook is mede te bevragen te *'s Hertogenbosch*, aan de Vugterpoort, bij J. VAN DEN BREKEL.

AMSTERDAM, den 19den *Februarij* 1833.

A. SAUVEPLANNE & ZOON.

---

* * Eene Nederlandsche Fabriek van CASSA BAPTISTE MANSHEMDEN en DITO HALSKRAAGJES, welker deugdzaamheid en civiele prijs, die van buitenlandsche fabriekaten verre overtreft, heeft tot gerief van heeren Militairen en andere ambulante personen, hare depots gevestigd: te Breda bij Jufvrouw *Jansen* in de Eindstraat in manufacturen; te 's Bosch bij *H. Halskamp*, in katoenen en wollen manufacturen in de Vughterstraat, Letter H, no. 346; te Tilburg bij de Wed. *L. van Spaendonk*; en te 's Gravenhage bij *Verveer* in manufacturen in de Venestraat, te Nijmegen bij *Hessels* in manufacturen. De prijs der Manshemden is per dozijn *f* 27 en per stuk *f* 2,40, onderscheiden 10 cents per stuk minder; terwijl die der Halskraagjes per dozijn *f* 1,80 bedraagt.

Ook zijn in genoemde depots een assortiment STROPDASSEN, voor eene civiele prijs verkrijgbaar.

NB. Een assortiment Kraagjes en Stropdassen zijn, tot gemak van verzendingen in 't groot bij den heer LUIJCKX te 's Bosch verkrijgbaar van genoemde Fabriek.

---

* * Door den Boekhandelaar J. VAN HOUTRIJVE Jr., te *Dordrecht* en alom bij heeren Boekhandelaren in Oud-Nederland, is eene inteekening geopend, ten voordeele van de gevangen en gekwetst garnizoen der citadel en onderhoorige forten bij Antwerpen, op:

DIRK III of DOROTHEE of *de Verlossing van Dordrecht*, Treurspel door SAMUEL VAN HOOGSTRATEN, met eene Inleiding, het leven des Dichters en aanmerkingen voorzien, door Mr. P. S. SCHULL.

De uitgever vleit zich de Letterkundigen door de uitgave van dit stuk, welks verdiensten door Mr. *P. S. Schull* aan het licht zijn gebragt, geen ondienst te doen, terwijl hij door eene ruime inteekening het lot zijner landgenooten hoopt te verzachten. — De prijs zal geen Gulden te boven gaan.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, 19 Februarij 1833.

			gebl.
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, 2½ pCt.	*f* 44¼	à 44¾	44⅝
Uitgestelde schuld.	- 15/16	à 1 1/16	
Kansbiljetten.	- 17½	à 17¾	17⅝
Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.	- 75¾	à 76¼	76
Idem idem, 3½ pCt.	- 59¼	à 59⅝	59⅝
Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	- 95¾	à 96¼	96
Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	- 99¾	à 100¼	100
Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	- 83	à 83¾	83 7/16
Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- 100	à 100⅛	
Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	- 84¼	à 85¼	84⅞
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootboek 5 pCt.	- 78½	à 79¼	78⅝
RUSLAND, Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	- 96½	à 97	96⅝
Bij dezelfde 1833, 5 pCt.	- 98	à 98½	98⅛
SPANJE, Certific. Amst., 5 pCt.	- 61½	à 62¼	61⅞
Dezelfde 3 pCt.	- 39½	à 40	39¾
Uitgestelde schuld.	- 9¼	à 9¾	

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.